

Kirkon muuttuva työ

Eri sukupolvet kansankirkon toimijoina

23.4.2021 KIRTEKO

Hanna Salomäki, Johtaja/Kirkon tutkimuskeskus

Suomalaisten uskonnollisuuden muutos

Kirkon nelivuotiskertomuksen keskeisiä havaintoja

Uskonnollisuuden erojen vahvistuminen eri sukupolvien välillä

- Erityisesti millenniaalit (synt. 1980-89) ja sitä nuoremmat kokevat kirkon etäisenä

Kulttuurikristillisyyden heikkeneminen

- Suhde kirkon jäsenyyteen ja toimintaan muuttuu

Uskonnottoman identiteetin lisääntyminen

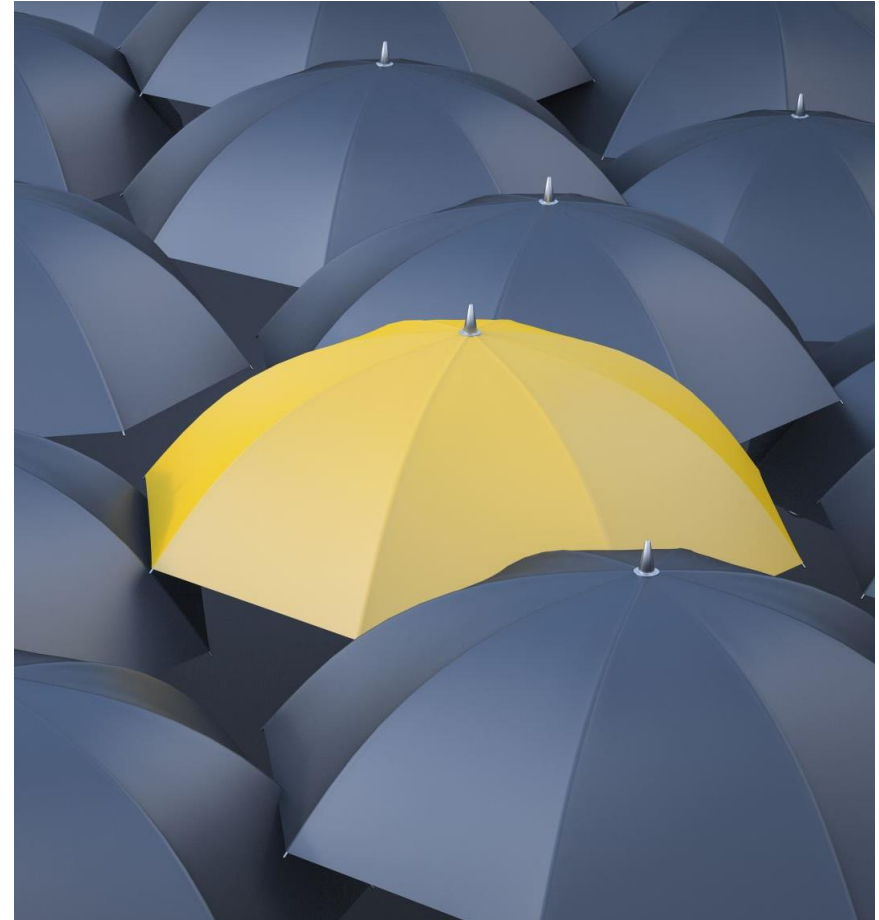
- Suomalaisista puolet pitää itseään ei-uskonnollisina tai ateisteina

Miten havainnot haastavat kirkon työtä ja toimintaa?

1) Yksilöllisyyden mahdollisuus toiminnassa

- Kollektiivinen identiteetti vs. yksilölliset tarpeet
- Toimitusten rooli kirkon kulmakivenä
 - Millenniaalit, avioliitto, kaste
 - Toimitukset kirkkosuhteen peilinä
 - Valintojen pitkäaikaisuus (esim. kaste)

2) Ulospäin suuntautuvan toiminnan vahvistaminen

- Kirkon muuttuva rooli aktiivisesti ulospäin suuntautuvana toimijana
- Kontaktin rakentaminen ryhmiin, joilla ei suhdetta kirkkoon
- Aktiivinen kokeilutoiminta, jossa alueellisia eroja
- Monipaikkaisuuden ja verkon mahdollisuuksien tiedostaminen
- Uskallus luopua

3) Työntekijöiden työstä yhteiseksi työksi

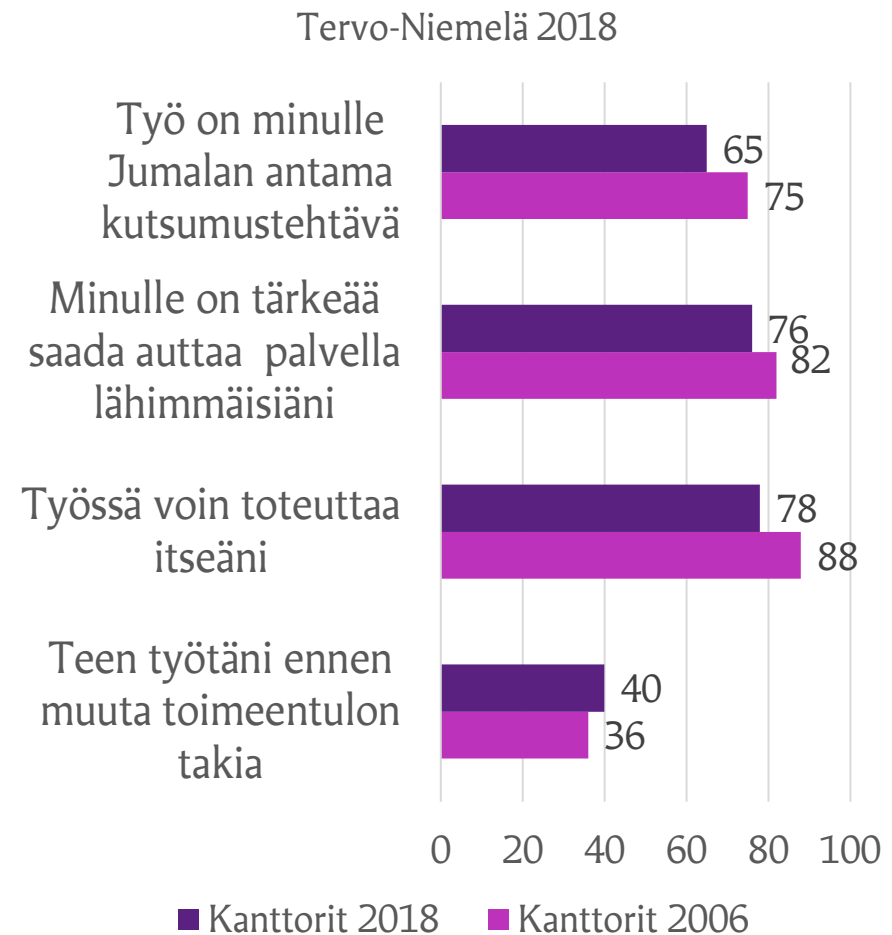
- Kasvavissa seurakunnissa työtä suunnitellaan yhdessä: työntekijät ja seurakuntalaiset (Voas & Watt 2004)
- Osallisuus sitä vahvempaa, mitä enemmän omia toimintamahdollisuuksia (Hannikainen 2020)
- Vapaaehtoistoiminnan notkahdus koronan aikana – mistä uusi kasvu?
- ”Avainkysymys” kuvana osallisuudesta

Sukupolvi muutos kirkon työntekijäkunnassa

- Eri sukupolviin kuuluvien arvostukset poikkeavat: esim. työ, vapaa-aika, harrastukset
- “Yksilöllisen valinnan sukupolvi” työelämässä
- Kirkon työhön vahvasti liitetty kutsumuskäsite
- Elämäntehtävästä itsensä toteuttamiseen? (Tervo-Niemelä 2018)

Kirkon työn laaja- alainen murros

Kytkeytyy

- työn ja työntekijöiden muutokseen
- ”tavallisten” jäsenten osallisuuteen
- taloudelliseen ja uskonnolliseen erilaistumiseen
- kirkon asemaan yhteiskunnassa
- Kankea vai ketterä kirkko?
Keskeistä reagointi ja liikkeelle lähtö!